

עיר-האושר

הבלוג של מְרִית בן ישראל

Feeds: [פוסטים](#) [תגובות](#)

גובל בשוד איברים, על it itches של עדו פדר

מרץ 5, 2018 על-ידי מְרִית בן ישראל

איציק ג'ולי ועדו פדר, שני מנהלים אמנותיים ("פסטיבל ישראל" ו"פסטיבל צוללן") הציגו ערב כפול – "דאבל אופריישן" במרכז מנדל. ג'ולי העמיד את Pink Darkness (Or maybe it's about Victor and Binyamin) – מיצב של פיסול, אור וסאונד בשיתוף לי בפדר.

it itches נפתחת כשנוסן וקובבסניאן שתי רקדניות-מארחות-סדרניות מקבלות את פני הקהל ומכוונות אותו למקומו. שתיהן לבושות בלבן. לובן חגיגי של טוהר וקדושה (כלה וכוהנת בהתאמה) גם לא בגרסתו המוחלשת הניו אייג'ית, ולא הלובן המאיים של "מובי דיק" "המפיה בנשמה חלחלה עזה יותר מזו שמעורר האודם המחריד אשר לדם". וגם לא הלובן המוחצן והרעשני של **התפוז המכני** (<http://wp.me/pSKif-grc>), הצחור הקָשן והמטונף של סטנלי קובריק. זה לובן של פרסומות למוצרים הגייניים, שהכוריאוגרפיה (בביצוע המצוין של נוסן וקובבסניאן) טוענת אותו בכובד אקספרסיוניסטי. לא חשבתי שזה אפשרי אבל עובדה.

הסדרניות אוהזות בפנסים לבנים בוהקים כמו הגזמה של הכפפות הלבנות של שוטרי תנועה. הפנסים המלבניים שכמו מחליפים את כפות ידיהן, הופכים אותן לדמויות סייבורג בערך (סייבורג – ישות שמורכבת מחלקים ביולוגיים ומלאכותיים); בערך, לא במובן שיפוטי אלא תיאורי, החיבור שטחי וארעי.

פתיחת it itches מאת עדו פדר.

של עדו פדר | עיר-האושר it itches גובל בשוד איברים, על

גם תיק הגב של קובבסניאן מואר מבפנים, ויש עוד פנסים ב-it

itches; בשלב מסוים מסירות נוסן וקובבסניאן את פנסי הראש שלהם והופכות אותן לפנסי חלציים. מה שמרתק פה – מעבר לטבעיות ש רתמת הראש מתיישבת על האגן – הוא הטיפול האגבי על גבול האינפנטילי של פדר בפאלוסים הזורחים. האג'ודה המגדרית אם בכלל, מסוננת למינון הומואופתי. נוסן וקובבסניאן בודקות את האברים החדשים, מכוונות אותם זו לזו, משתינות אור, מהבהבות באקסטזה, פושטות את הדילדואים בפתיינות כמו שפושטים תחתונים. וכיוון שהן ממילא חוגרות אותם על הבגדים, הפתיינות מנוטרלת מראש, לא מופעלת אלא הופכת למושא התבוננות.

בספרות יש הבחנה שמיוחסת לצ'כוב, בין to show ל-to

tell – כשהראשון מעמיד עולם מלא וחוייתי, בזמן שהשני הנחות בהרבה מסתפק בלדבר על, בלסכם אותו מבחוץ. בתיאטרון קוראים לזה "לסמן", מאפיין של שחקנים גרועים שפועלים רק על פני השטח.

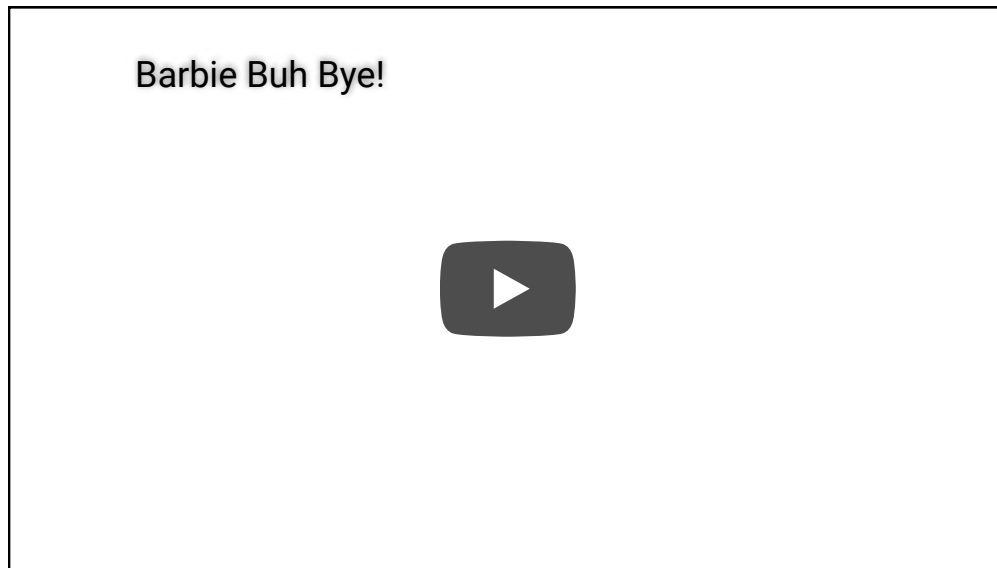
אבל לפדר יש תשוקה לפני השטח. הקרחונים שלו צפים בלי השמונה תשיעיות שבמים. הרומנטיקה המשותפת ליונה בויס ולנסיך הקטן

<https://maritbenisrael.wordpress.com/2012/09/30/%d7%94%d7%a4%d7%95%d7%a1%d7%98-%d7%94%d7%a9%d7%a0%d7%99-%d7%a2%d7%9c-%d7%94%d7%a0%d7%a1%d7%99%d7%9a-%d7%94%d7%a7%d7%98%d7%9f>

של "מה שעניי רואות אינו אלא הקליפה. העיקר סמוי מן העין" פסחה עליו. פני

השטח הדחוסים שלו אינם זקוקים לגיבוי או להצדקה. אפילו לסדרניות או לפנסייהן אין שום תכלית חיצונית. המרחב מואר לגמרי והמקומות ממילא לא מסומנים. המחוות והחיוכים משרתים רק את עצמם. "כבר ראיתי הרבה חתולים בלי חיוך", חשבה אליס (בארץ הפלאות), "אבל חיוך בלי חתול זה הדבר הכי מוזר שראיתי בחיי".

זה חיוך ההמשך של הברבי הדיילת מן הסרטון שלמטה, רק שהברבי שייכת לעולם הישן שיש בו פרטיות, כלומר אחורי קלעים. הרקדניות של it itches מתקיימות כמו הומלסיות בחזית.

הכוראוגרפיה היא מעשה טלאים של פוזות וסלפים מונפשים בתוספות מבחר לא גדול של הבעות – מתחננות, מנותקות, מעפעפות, בוהות, מבעות, פורנוגרפיות. ואולי נכון יותר לקרוא להן "פרצופים" כי לא מדובר באדוות של הלב, הן מוחלפות מבחוץ כמו מסכות.

גיימס אנסור, דיוקן עצמי עם מסכות, 1899

בשנות החמישים של המאה הקודמת כתב רולאן בארת על תרבות הפרסומת: "האמירה ש[אבקת הכביסה] אומו מנקה לעומק ... מניחה שלכבסים יש עומק, מה שאיש מעולם לא העלה על דעתו, " (הציטוט המלא כאן <https://maritbenisrael.wordpress.com/2011/05/26/%d7%90%d7%a0%d7%a0%d7%99-%d7%9c%d7%99%d7%91%d7%95%d7%91%d7%99-%d7%a5-%d7%95%d7%95%d7%a4%d7%99-%d7%92%d7%95%d7%9c%d7%93%d7%91%d7%92>) לוקחת את העומק שהוא של הכביסה ומחילה אותו בחזרה על בני אדם.

רק המוסיקה המגוונת (קלאסי, אופרה, פופ, בצד טרטורים חרחורים והפלצות זמזומים וחריקות ויבבות) מזמנת מה שהיא רוצה, פותחת מרחבים שאפשר לאחסן בתוכם מה שרוצים. השיר המסיים, "הכול זהב" של התרנגולים, מזמן נוסטלגיות ואירוניות מכל הסוגים.

אנני ליבוביץ': איוונה ודונלד טרמאפ, מלון פלאזה, ניו יורק 1988 (אפרופו "הכול זהב" והרבה לפני אסלת הזהב שמוזיאון גוגנהיים ניסה המבוקש)

הסדרניות פורעות עד מהרה את ה"סדר" הכלול בשמן כשהן פולשות לשטח הקהל, מאירות על הצופים בפנסיהן וגונבות להם את הטלפונים (עניין שגובל בשוד אברים).

מה שיפה זו הקלות שבה מתחלף פנס השוטרים בפנס הגנבים, הקלות שבה הפשפש הבטחוני בתיקים מתחלף בשוד, קלות שמתרגמת לעמימות מוסרית. it itches אינה עבודה אידאולוגית, העוצמה האקספרסיוניסטית חוסמת את השיפוט, אבל קצת ביקורת בכל זאת דולפת ושם.

נוסן וקובבסניאן מחטטות בטלפונים הגנבים; אין לי מושג מה הן עושות אבל כשהן מפזרות את המכשירים על הבמה בסופו של דבר, הקהל מספק את הסאונד שלא בטובתו. בשלב הבא הן מפריטות לו גם את התאורה, כלומר מעמעמות את אורות הבמה ומחלקות פנסים follow (בתמורה לטלפונים?) spot לכל פועל, שבוחר מה לאהוב ומה לשתף. ואחר כך הן כבר מקימות אנשים מכסאותיהם. יש לא מעט ראשים לבנים בקהל ולא רק לא קמות להם באוטובוס הן מנשלות אותם בכריזמות (שוב פוליטיקה במינון הומואופתי), גוררות את הכסאות ומטיחות אותם במין קפה מילר (<https://maritbenisrael.wordpress.com/2008/10/10/pina3/>) מושטח לגרסת כתר פלסטיק.

האקספרסיוניזם של it

itches נובע בין השאר מן הדחיסות הכמעט גיאולוגית של הרפנסים, כולל תולדות המחול. ממחול ההבעה הגרמני שפדר קשור אליו בעבו ועד רוברט וילסון המפסל באור. בגרסה המקורית של Einstein on the Beach (1976) האלמותית הוא אפילו רקד בעצמו עם פנס בכל יד.

מתוך it itches מאת עדו פדר

למטה, סרטון בעקבות העלאה מחדש של "איינשטיין על החוף". בדקה 1:10 אפשר לראות שיחזור של ריקוד הפנסים.

UMS Presents: Einstein on the Beach

ובעצם הכי מעניין להשוות בין it itches <http://wp.me/pSKif-jCu> לשבע העבודות הקלות של מרינה אברמוביץ, אבל לא ניכנס לזה עכשיו.

it

itches נרקד בתוך קוביה לבנה. פדר מתאר אותה כמשהו בין מוזיאון, סטודיו למחול ועוד כמה דברים ששכחתי כי המרכיב הקובע לטעמי דווקא הניטרליות; המרחב כדף, כמסך מגע גמיש ונענה, שנפתח בחלוקה מסודרת בין קהל לבמה ומתערבב ונחרב במהלך המופע.

כשמרבית הקהל עומד על רגליו, מעלות קובבסניאן ונוסן נציג לבמה (ביחד עם הכסא שלו) חולצות את נעליו ופושטות את גרביו ומניעות את רגליו על רגליהן החשופות. ספק משחק ספק הטרדה, סוג של קולאז' שבו רגליו מופקעות ומלוהקות למין אורגייה אחרת. הוא משקיף על המתרחש מברכיו ומטה, משתומם, משועשע וקצת נבוך. שני מושתלים שהתעסקו בטלפונים שלהם במשך המופע מתעדים את השלישייה. ובסופו של דבר (באמצע "הכול זהב" של התרנגולים) הרקדניות נוטשות את ההריסות.

מתוך it itches מאת עדו פדר

פול קליי דימה אמנות לצמרת של עץ. השורשים נטועים במציאות, ואף שהצמרת ניזונה ממנה אי אפשר לצפות שתהיה זהה לשורשים. אני שאפילו נייד אין לי, רחוקה מאד מהשורשים של it itches. אבל כשאני רואה את הצמרת, אני מבינה יותר את המציאות, מתברר לי פתאום איך אפשר בכל זאת לפעול בתוכה ומתוכה, כי " כמו שאמר, רולאן בארת, "ידועה ביכולתה להפיק הכל מלא-כלום."

זה שבח די גדול אני חושבת. למה די? גדול. חתיכת מסע עברתי פה.

*

ובינתיים כתבתי גם [על החשיכה הוורודה של איציק ג'ולי](https://wp.me/pSKif-lps) (<https://wp.me/pSKif-lps>).

*

עוד באותם עניינים – [איך מסבירים מחול עכשווי לארנבת מתה?](https://maritbenisrael.wordpress.com/2016/03/?manifest) (<https://maritbenisrael.wordpress.com/2016/03/?manifest>)

*

ובלי קשר – בעוד שבוע, ביום שני ה-12 במרץ ב-20:00 בתמונע, בכורת "האיש שלא הבחין בשום דבר". ג'וזף שפרינצק, אמן קול ומילה, ונמר גולן אמן להטוטים וקרקס חדש (וגם בני היקר, גילוי נאות), טקסטים של הסופר השוויצרי רוברט ואלזר (1878-1956), אוונגרד וגבריות אחרת. מצחיק, מנוכר ונוגע ללב. היה לי העונג והכבוד להיות הליווי האמנותי. [מידע נוסף וכרטיסים](https://www.tmu-na.org.il/?CategoryID=220&ArticleID=4430) (<https://www.tmu-na.org.il/?CategoryID=220&ArticleID=4430>)

[לאירוע בפייסבוק](https://www.facebook.com/events/2022460271343909) (<https://www.facebook.com/events/2022460271343909>)

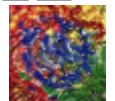

*

פורסם בתיאטרון מחול | מתויג it itches, אנני ליבוביץ', ג'יימס אנסור, לבן, מרינה אברמוביץ', סייבורג, עדו פדר, פול קליי, פינה באוש, צעצוע של סיפור 2, רוברט וילסון, רולאן בארת, תיאטרון מחול | 13 תגובות

13 תגובות

ב- מרץ 8, 2018 בשעה 5:13 pm | [להגיב](#)

וואללה, שקט

פעם הצגת כאן מין תווית כשרות כזו למופעים – ללא נראה לי שצריך גם תווית – ללא הטרדת הקהל...

אני רואה קשר ישיר בין ההטרדות האלו לבין המחשבה, שעולה לפעמים, שבשם האמנות מותר לעשות הכול... למשל להרוג סוס בשביל סרט (ברגמן, בין השאר...)
וגם למחשבה התאומה שבשביל לצרוך אמנות מותר לעשות הכול...
למשל לצלם אירוע תרבות תוך כדי (כל מי שיש לו פלאפון, בין השאר...).

אני ממש מסתייג מזה...
ואני גם הנודניק הזה, שלא זורם בהופעות, ולא מסכים להשתתף בגחמות האומנים...
אפילו אצל פינה באוש...

רוברט ווילסון, נראה לי, הוא ממש ההפך מזה. צריך את המרחק כדי ליהנות ממנו.
אם נהיה בתוך היצירות שלו נאבד את השלמות שלהם...

מתוך התיאור שלך לא הצלחתי להבין אם יש שם איזשהו עומק, או שזו רק צמרת בלי שורשים...

בלי קשר השם מזכיר לי את
the seven year itch

ב- מרץ 8, 2018 בשעה 10:01 pm | להגיב

מסקרן בעיקר בגלל הבדיקה של גבולות התיאטרון (או המציג), פריצות במרחב במה-קהל, וגם בגלל הויזואליות אוהבת לשתף פעולה במופעים כאלה, זה מביך אותי ולפי התאור גם נשמע קצת פולשני (גניבת הניידים). אבל זה בגלל זה גם לא ישבתי מול מרינה אברמוביץ כשצפיתי במיזג שלה *the artist is present* אם יהיה סרטון ביו טיוב אשמח לראות.

ב- מרץ 9, 2018 בשעה 10:35 am | להגיב

אני מצפה בכל שבוע לפוסטים שלך. הם מחיים בי את השמחה במילים, את חגיגת החושים שמתנמנת בין צרכי לגבי תאור המחול ובכך רציתי לשתף אותך שממש התעורר בי רצון ללעוס את המילים לנגוס בפה מלא ולהתמרקם וחיבורי הצבעים. ככה מן שכזה אז בעצם רציתי להודות. אני מודה

ב- מרץ 10, 2018 בשעה 4:47 pm | להגיב

חוליהו וגם לוסי, אני עונה לכם ביחד כי התשובות תמיד שקט פה כשאני כותבת על מחול, בייחוד מחול חדש שמעט אנשי אני גם הנודניקית הזאת שמסרבת להיות מובכת ולא משתפת פעולה (אם כי כשלוקחים לך את הכסא את קמה, א ונייד ממילא אין לי), וגם לי יש הסתייגויות רבות משיתוף קהל, שכבר עלו בשעתו בעבר <http://wp.me/pSKif-kLF> – אבל במקרה הזה קיימת הצדקה מהותית, כי אם מריצים את המופע בהילוך מהיר, הוא נפתח בנקודה שבה הסדר המושלם – החלוקה המסורתית לאולם ובמה – מגיעה לאיזו רוויה ומכניות, הסדרניות זוכרות את המחוות אבל לא את התכלית, ופדר מתחיל לערבב ולהרוס בהדרגה ובשיטתיות עד חורבן גמור של אותו סדר. ופשוט אי אפשר לטרוף את החלוקה לקהל/במה מבלי לערב את הקהל. ובאשר לעומק או צמרת – זו שאלה גדולה. לא פשוט לי עם העבודות של עדו פדר, התגובה המיידית שלי היא רתיעה. בדרך כלל אמנות מרגשת אותי בגלל מה שמתרחש בין השכבות, ופה אין שכבות, יש רק פני שטח דחוסים. אבל איכשהו נשארתי עוד רגע לחשוב וזה הפך את דעתי. אלה עבודות שלא יכלו להיווצר לפני עשרים שנה, הן כל כך נטועות בתרבות היוטיוב והרשתות החברתיות, והן מנסות – לא רק להגיב על התרבות הזאת (שזה קל מאד, ובדרך כלל נופל לאחד משני פחים, או שיפוטיות מובנת מאליה ומיושנת, או ביטול עצמי בפני המגניבות העכשוויות או השד יודע). פדר מנסה לגזור ממנה שפה אמנותית. וזה מרתק וחדשני ומרחיב את אופקיי וגם נוגע ללבי בדרכו הדוחה והמעצבנת.

גילי אחת, איזה אושר, תודה מעומק הלב.

ב- מרץ 17, 2018 בשעה 4:44 pm | להגיב

מרית, בסדרה האדירה "באפי קוטלת הערפדים" אומרת אחת הדמויות, קורדיליה שמה – תודה, לי, שהכרת לי א הזה – "אם מגרדים את פני השטח, מה מוצאים? עוד פני שטח אבל אני חושב (אף שהפעולה עולה לי בדמים!)... שאם את הופכת את המעיל פנימו החוצה, הופכת הבטן החיצוני והמעטה החיצוני – לבטנה. תמיד יש פנים...."

ב- מרץ 17, 2018 בשעה 4:53 pm | להגיב

...וסליחה שלא אמרתי זאת בהתחלה, אבל הפוסט נהדר בדרכו החידתית, שהרי לא ראיתי את המופע, והיה לשמוע חלום של מישהו ולנסות לפענח את כוונת יש בפוסט הרבה משפטים נפלאים, וזה אחד מהם: "הוא משקיף על המתרחש מברכיו ומטה, משתומם, משועשע נבוך." וחשבתי לעצמי (שוב אותה פעולה מסובכת להפליא, הכרוכה במאמץ ניכר), שהוא מתאר חלק גדול מחיינו... 😊

ב- מרץ 17, 2018 בשעה 4:54 pm

(או, נאמר, אם נחליף את המילה "מברכיו" במילה "ממת

ב- מרץ 17, 2018 בשעה 10:03 pm | להגיב

ארכי, כמה טוב שבאת! ותודה! לא בטוח שהמעיל הופך לפנים, אלא שבני אדם זקוקים לפנים והם מטילים את ה מה שיש והוא מסתגל. סוג של אבולוציה. (והרוח שיכולה להפיק הכול מלא כלום, וכולי) ובאשר לחלק התח

ב- מרץ 18, 2018 בשעה 2:38 pm | להגיב

תודה, מרית (התגעגעת...!) בנוגע לשורשים ולצמרת, האמירה של פול קליי נאה, אבל לפני כמה ימים ראיתי שנעקר משורשיו, ולרגע זה היה מבלבל – השורשים הסתעפו כמו ענפים עבותים, ונדמה היה שאפשר היה להעמ הפוך – הענפים ישתרשו באדמה והשורשים יצמיחו עלים (ממש כמו האבולוציה של הבטנה). בקיצור, העץ נראה כמו דוגמא נאה לפלינדרום.... (ובאשר לשמי, גיליתי שהדרכון של ארכי פרחי כבר מלא חותמות של עיר האושר....)

ב- מרץ 18, 2018 בשעה 5:29 pm | להגיב

כן, אנחנו מחתימים כל ארחי פרחי 😊 (אף שאתה ארכי בכ', כמו ארכי נבל, רק בפרחים ומגדלים פורחים ו נכון על העץ. בהתחלה רציתי לשים בפוסט את הלוגו של הוצאת [/readingmachine.co.il/home/contribs/babel_publishing/logo.jpg/?display](http://readingmachine.co.il/home/contribs/babel_publishing/logo.jpg/?display)

ב- מרץ 18, 2018 בשעה 6:45 pm | להגיב

מרית, איזה מזל שאתם נוהגים בילדותי, כששמעתי על הגנים התלויים של בבל הם תמיד הצטיירו לי הפוכים, כמו אודין שנתלה הפוך על העץ האוסטרלים בחצי הכדור הדרומי... (רק שנים אחר כך קראתי שאת הגנים בנה נבוכדנאצר למען אשתו עמיתי נקראה בספר שלי) שהיתה נסיכה שגדלה במדי, והתגעגעה ליערות הירוקים של מולדתה *)

* על כך נכתבה פואמה בבליית קצרה:

על מיטתה מתהפכת הנסיכה ולא נרגעת:
"אני מתגעגעת, מתגעגעת, מתגעגעת למדי..."
"היא מתגעגעת למדי, אך לא מ-א-ו-ד מתגעגעת",
אמרו הכל בהקלה, ובירכו את אליהם, קונם ואל שדי....

ב- מרץ 18, 2018 בשעה 8:22 pm | להגיב

בונה חופשי (של שיכון בבלי), גם אני חשבתי שהם הפוכים! (כמו כביסה על ה והפואמה נהדרת. לא רק

ב- מרץ 19, 2018 בשעה 2:55 pm | להגיב

בדיוק כמו כביסה 😊 (ותודה ו

Comments RSS

אתר זו עושה שימוש ב-Akismet כדי לסנן תגובות זבל. פרטים נוספים אודות איך המידע מהתגובה שלך יעובד.

[בלוג בוורדפרס.קום.](#)

.WPThemes

